

LU-felbontás és QR-felbontás

Egy [mátrix](#) LU felbontása azt jelenti, hogy a mátrixot felbontjuk egy alsó és egy felső háromszög [mátrix](#) szorzatára. Módszere a Gauss eliminációra épül.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Egy $n \times n$ -es mátrixnak akkor létezik LU-felbontása, ha az első $n-1$ főminora nem nulla.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Hogyha egy olyan [mátrix](#) LU felbontására van szükségünk, amelynek valamelyik (nem utolsó) főminora 0, akkor megtehetjük azt, hogy egy premutációs [mátrix](#) segítségével felcseréljük a sorait. Hiszen a sorcsere hatására a [mátrix](#) determinánsa, az egyenletrendszer megoldása stb. nem változnak.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Az LU-felbontás módszere nem négyzetes mátrixokra ugyanolyan, mint eddig, a Gauss elimináció segítségével történik. Legfeljebb az U [mátrix](#) nem lesz négyzetes, így nem lesz valódi felső háromszög [mátrix](#).

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Ha az A [mátrix](#) szimmetrikus és pozitív definit [mátrix](#), akkor egyértelműen létezik olyan pozitív diagonális L alsó háromszög [mátrix](#), amelyre:

$$A = L \cdot L^T$$

Ezt a felbontást Cholesky-felbontásnak nevezzük. Ez tulajdonképpen egy olyan LU-felbontás, ahol az U [mátrix](#) az L -nek a transzponáltja.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Hogyha az A egy olyan $n \times k$ -as [mátrix](#), $n \geq k$, és a [mátrix](#) teljes oszloprangú, vagyis az oszlop [vektorok](#) rangja k , akkor létezik olyan $n \times n$ -es Q ortogonális [mátrix](#), és olyan R felső háromszög [mátrix](#), hogy

$$A = Q \cdot R$$

Ezt a felbontást nevezzük QR-felbontásnak.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

QR-felbontást kaphatunk akkor is, ha az A mátrixot addig-addig szorozgatjuk Givens forgatások mátrixaival, amíg felső háromszög [mátrixot](#) nem kapunk.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)

Az A mátrixból először készítünk egy felső háromszögmátrixot a Householder-tükrözések segítségével.

Hogyha $\underline{a}$ és $\underline{b}$ különböző [vektorok](#), és teljesül rájuk, hogy $|\underline{a}| = |\underline{b}|$ akkor létezik olyan Householder-tükrözés, ami az $\underline{a}$ vektort a $\underline{b}$ vektorba transzformálja.

$$H = I - 2 \cdot \frac{\underline{v} \cdot \underline{v}^T}{\underline{v}^T \cdot \underline{v}}$$

ahol $\underline{v} = \underline{a} - \underline{b}$.

[Megnézem a kapcsolódó epizódot](#)
